

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **S. E., a. s., V.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. B. M., advokát, spol. s r. o., N., so sídlom advokátskej kancelárie F., IČO: X. proti odporcovi: **Z. S., s. r. o., K.**, IČO: X., zastúpenému Mgr. R. K., advokátom, D., **o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 5Cb/92/2010, na dovolanie odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/59/2011-104 zo dňa 30. marca 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/59/2011 zo dňa 30. marca 2011 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd uznesením č. k. 5Cb/92/2010-56 zo dňa 29. 11. 2010 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal odporcovi vykonávať zmeny v zozname akcionárov spoločnosti odporcu Z. S., a. s., až do dňa právoplatného skončenia tejto veci. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ sa podaným žalobným návrhom domáhal, aby súd určil, že uznesenia č. 1, č. 2, č. 3, č. 3a a č. 4 mimoriadneho valného zhromaždenia odporcu zo dňa 10. 09. 2010 sú neplatné. Zároveň sa domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým súd zakáže odporcovi vykonávať akékoľvek úkony v súvislosti a súvisiace s prijatými zmenami stanov spoločnosti uznesením č. 4 mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 10. 09. 2010 a vykonávať zmeny v zozname akcionárov spoločnosti odporcu až do právoplatného skončenia tejto veci.

Uviedol, že dňa 10. 09. 2010 sa konalo mimoriadne valné zhromaždenie (ďalej len MVZ) odporcu, na ktorom sa prezentovalo 100% hlasov akcionárov. Za navrhovateľa ako osoba oprávnená konať v jeho mene sa dostavil a prezentoval člen predstavenstva Ľ. B.. Avšak v čase konania MVZ odporcu dňa 10. 09. 2010 osoba Ľ. B. nemohla zastupovať navrhovateľa, pretože faktický stav vo vnútri spoločnosti navrhovateľa – skutočnosť, že má viacerých akcionárov, ktorí legitímnym spôsobom prostredníctvom valného zhromaždenia nikdy ku zmene v orgánoch spoločnosti navrhovateľa nepristúpili, sa nezmenil, a teda táto osoba konala za navrhovateľa len účelovo a na prospech skupiny osôb, ktorá mohla mať z takého postupu prospech. Skutočnosť, že navrhovateľ nemal nikdy jediného akcionára, je preukázaná aj výpisom účtu majiteľa cenných papierov z 05. 10. 2010 a 27. 10. 2010. Z listiny prítomných je zrejmé, že na MVZ odporcu dňa 10. 09. 2010 sa zúčastnila aj spoločnosť C., s. r. o., ktorá o sebe tvrdí, že je akcionárom spoločnosti odporcu na základe zmluvy o kúpe a predaji cenných papierov – akcií z 18. 03. 2004. K prevodu akcií však doposiaľ nedošlo a ani nemohlo dôjsť, nakoľko spoločnosť C., s. r. o., sa vo vzťahu k odporcovi nikdy vlastníctvom akcií nepreukázala, okrem dokladu, ktorý je označený ako hromadná akcia. Tento doklad je z dôvodu, že stanov spoločnosti odporcu nikdy predtým, ako ich mala spoločnosť C., s. r. o., nadobudnúť a ani potom, vydanie hromadných akcií neupravovali, právne irelevantný. Navrhovateľ preto popiera legitímne postavenie spoločnosti C., s. r. o., ako akcionára v spoločnosti odporcu a ďalej aj spoločnosti N. L., na ktorú mala pravdepodobne previesť časť svojich domnelých akcií C., s. r. o.

Na uvedenom MVZ bola uznesením č. 4 schválená zmena stanov odporcu v podobe doplnenia článku VI stanov o nový bod, keď návrh zmeny stanov mal navrhnúť navrhovateľ v splnomocnení jemu neznámej osoby, ktorá sa mala preukázať plnou mocou udelenou dňa 06. 09. 2010. Ako to vyplýva z výpisu Centrálného depozitára cenných papierov SR a. s., akcie navrhovateľa ako emitenta nevlastní jeden akcionár, ale ďalších 8 akcionárov. Teda až do preukázania opaku im patria práva akcionára. Ak konala v mene navrhovateľa iná a jediná osoba, keď o nelegitímnosti jej zvolenia prebieha trestné konanie na základe podnetu na začatie trestného stíhania, ktorá návrh zmeny stanov odporcu navrhla a spoločnosť odporcu na MVZ dňa 10. 09. 2010 túto zmenu prijatím uznesenia č. 4 schválila, je tu dôvodné nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy v podobe vzniku škody a porušenia práv navrhovateľa ako akcionára odporcu.

Navrhovateľ teda osvedčil základné predpoklady pre vydanie predbežného opatrenia, a tým je jeho nárok ako osoby akcionára zúčastniť sa na mimoriadnom valnom zhromaždení odporcu osobne alebo v zastúpení na to oprávnených osôb, z ktorého dôvodu vyplynula potreba dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov tohto konania, preto súd návrhu na vydanie predbežného opatrenia v tejto časti vyhovel.

Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal vydania predbežného opatrenia uložením povinnosti odporcovi zdržať sa vykonávania akýchkoľvek úkonov v súvislosti s prijatými zmenami stanov uznesením č. 4 mimoriadneho valného zhromaždenia, súd uviedol, že uvedený petit je síce prejednávateľný, avšak značne neurčitý a z toho dôvodu nevykonateľný, preto súd v tejto časti návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

Odvolací súd uznesením č. k. 13Cob/59/2011-104 zo dňa 30. 03. 2011 o odvolaní odporcu proti prvostupňovému rozhodnutiu a späťvzatí návrhu navrhovateľa rozhodol tak, že nepripustil späťvzatie návrhu navrhovateľa zo dňa 28. 10. 2010 na nariadenie predbežného opatrenia a odvolanie odporcu odmietol.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odporca so späťvzatím návrhu nesúhlasil a tak odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 208 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) späťvzatie návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia nepripustil.

Ďalej uviedol, že došlo k zmene právnej formy odporcu, a to z akciovej spoločnosti na spoločnosť s ručením obmedzeným v rámci odvolacieho konania, ktorá skutočnosť vyplýva z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Žilina Oddiel: Sro, Vložka č.: X./L, podľa ktorého u odporcu od 08. 02. 2011 ide o právnu formu s. r. o., so zápisom obchodného mena Z. S., s. r. o., K., IČO: X.. Rozhodnutie súdu prvého stupňa ukladalo zákaz pôvodného odporcu vykonávať zmeny v zozname akcionárov odporcu, Z. S., a. s., K., IČO: X., a to až do právoplatného skončenia tejto veci. Ak odporca zmenil právnu formu z akciovej spoločnosti na spoločnosť s ručením obmedzeným, tak zákonite nemôže už vykonávať zmeny v zozname akcionárov, pretože v spojení aj s ustanovením § 156 ods. 6 prvá veta, § 156 ods. 7 druhá veta Obchodného zákonníka zoznam akcionárov vedie obchodná spoločnosť, a to akciová spoločnosť, ktorou však už odporca nie je. Právna skutočnosť zmeny právnej formy odporcu vyvolala právnu situáciu a zákonný dôsledok, ktorý vyplýva z ustanovenia § 218 ods. 1 písm.

e/ O. s. p., a to že napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zaniklo inak, v danom prípade zmenou právnej formy odporcu na spoločnosť s ručením obmedzeným, preto odvolací súd odvolanie odporcu odmietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca v zákonom stanovenej lehote dovolanie. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O. s. p., s odôvodnením, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vadám podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uviedol, že odvolací súd nerozhodol meritórne o riadne podanom odvolaní odporcu, ale toto odmietol, čím odvolaním napadnuté uznesenie prvostupňového súdu o nariadení predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť. Nie je totiž pravdou, že napadnuté uznesenie akýmkoľvek zákonom poznaným spôsobom zaniklo (§ 77 ods. 1 a 2 O. s. p.). Naopak predbežné opatrenie existuje, je platné, formálne vykonateľné a Krajský súd v Žiline odmietol rozhodnúť o tom, či bolo vydané v súlade so zákonom. Materiálna nevykonateľnosť nie je dôvodom na odmietnutie podania pre to, že rozhodnutie zaniklo inak, nakoľko toto rozhodnutie vôbec inak nezaniklo, len sa toho času nedá vykonať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolateľ žiada odvolací súd, aby napadnuté uznesenie v zmysle § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala

možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

- a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,
- b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie o nariadení predbežného opatrenia odmietol s poukazom na ust. § 218 ods. 1 písm. e/ O. s. p., t.j. rozhodnutie zaniklo inak.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených § 237 O. s. p. Jedným z dôvodov zakladajúcich vždy prípustnosť dovolania je aj prípad, keď

bola účastníkovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), ktorého sa dovoľáva dovolateľ.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, navrhovať vykonanie dôkazov a pod.

Podľa názoru dovolacieho súdu k vytýkanému nesprávnemu postupu v prejednávanej veci došlo, keď odvolací súd odmietol odvolanie odporcu s odôvodnením, že odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým prvostupňový súd nariadil predbežné opatrenie, zaniklo inak, a to zmenou právnej formy odporcu.

Predbežné opatrenie plní zabezpečovaciu funkciu a jedná sa o dočasnú a provizórnu úpravu vzťahov medzi subjektmi a nesmie ovplyvniť rozhodnutie súdu vo veci samej. Predbežné opatrenie možno pred začatím konania nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov konania, alebo ak by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený (§ 74 ods. 1 O. s. p.). Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať, alebo len s veľkými ťažkosťami, súd nariadi neodkladne predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz (§ 102 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 77 ods. 1 O. s. p. predbežné opatrenie zanikne, ak a) navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania, b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo, c) sa návrhu vo veci samej vyhovel a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci, d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať. Predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 77 ods. 2 O. s. p.).

V spornom prípade nenastali zákonom stanovené dôvody v zmysle citovaného ustanovenia a nedošlo k zániku nariadeného opatrenia priamo zo zákona, kedy súd nevydáva osobitné rozhodnutie a taktiež nebolo nariadené predbežné opatrenie v priebehu konania ani súdom zrušené. Preto odvolací súd bol povinný prejednať podané odvolanie odporcu

a zaoberať sa dôvodmi odvolania a skúmať, či sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 102 ods. 1 O. s. p. v spojitosti aj zo zmenou právnej formy odporcu.

Tým, že odvolací súd nedôvodne odmietol odvolanie, nariadené predbežné opatrenie trvá, znemožnil odvolateľovi uplatniť procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Takýmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu boli naplnené skutočnosti, zakladajúce dôvodnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa 243b ods. 2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne o trovách dovolacieho konania odvolací súd v zmysle § 243d ods. 1 O. s. p.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová